

1. INTEGRÁLY S ODMOCNINAMI

1. $\int \frac{1}{1 + \sqrt{x+3}} dx,$
2. $\int \frac{1}{x + \sqrt{x^2 + x + 1}} dx,$
3. $\int \frac{x-1}{x(\sqrt{x} + \sqrt[3]{x^2})} dx,$
4. $\int \frac{1}{\sqrt{-x^2 + 4x - 3}} dx,$
5. $\int \frac{x}{\sqrt{x+1} + \sqrt[3]{x+1}} dx,$
6. $\int \frac{1}{1 + \sqrt{x^2 + 2x + 2}} dx,$
7. $\int \frac{1 - \sqrt{x+1}}{1 - \sqrt[3]{x+1}} dx,$
8. $\int \frac{1}{\sqrt[3]{(x-1)^2(x+1)}} dx,$
9. $\int \frac{1}{x} \sqrt{\frac{1-x}{1+x}} dx,$
10. $\int \frac{1}{x} \sqrt[3]{\frac{1-x}{1+x}} dx,$
11. $\int \sqrt{x^2 - 2x} dx,$
12. $\int \sqrt{x^2 - 2x - 1} dx,$
13. $\int \frac{1}{(4+x^2)\sqrt{4-x^2}} dx,$
14. $\int \frac{x^2}{\sqrt{1+x+x^2}} dx,$
15. $\int \frac{x^2}{2\sqrt{1-x^2}} dx,$
16. $\int \frac{1}{1 + \sqrt{1-2x-x^2}} dx,$
17. $\int \frac{\sqrt{x+1} - \sqrt{x-1}}{\sqrt{x+1} + \sqrt{x-1}} dx,$
18. $\int \frac{1}{1 + \sqrt{x} + \sqrt{x+1}} dx,$
19. $\int \frac{x - \sqrt{x^2 + 3x + 2}}{x + \sqrt{x^2 + 3x + 2}} dx$

Návodý:

1. $\int \frac{2t}{1+t} dt,$
2. $\int \frac{2(t^2-t+1)}{(t-2)(2t-1)} dt,$
3. $\int 6 \frac{t^6-1}{t^4(t+1)} dt,$
4. $\int \frac{-2}{1+t^2} dt,$
5. $\int \frac{6t^3(t^6-1)}{(t+1)} dt,$
6. $\int \frac{t^2-2t+2}{t^2(1-t)} dt,$
7. $\int \frac{6t^5(t^2+t+1)}{t+1} dt,$
8. $\int \frac{3t}{1-t^3} dt,$
9. $\int \frac{4t^2}{(t^2+1)(t^2-1)} dt,$
10. $\int \frac{6t^3}{(t^3+1)(t^3-1)} dt,$
11. $\int \frac{2(t^2-1)^2}{(1-2t)^3} dt,$
12. $\int \frac{8t^2}{(1-t^2)^3} dt$ nebo $\int \frac{-t^2(t+2)^2}{4(t+1)^3} dt,$
13. $\int \frac{16t^2}{(1-t^2)^3} dt$ nebo $\int \frac{-(t^2+2t-1)^2}{4(t+1)^3} dt,$
14. $\int \frac{t^2+1}{4(t^4+1)} dt,$
15. $\int \frac{-(1-t^2)^2}{(1+t^2)^3} dt,$
16. $\int \frac{-4\sqrt{2}t}{(1+t^2)(t^2+2\sqrt{2}t+1)} dt$ nebo $\int \frac{t^2+2t-1}{(1-t)(1+t^2)} dt,$
17. $\int \frac{4t}{(1-t)(1+t)^3} dt,$
18. lze využít vzorec pro $a^2 - b^2$, kde $a = 1 + \sqrt{x}$ a $b = \sqrt{x+1}$,
19. $\int \frac{2t(t^2-3t+2)}{(3-2t)(3t-4)} dt$

Výsledky:

1. $2\sqrt{x+3} - 2 \log(1 + \sqrt{x+3}), x \in (-3, +\infty),$
2. $\sqrt{x^2 + x + 1} - x + 2 \log|\sqrt{x^2 + x + 1} - x - 2| - \frac{1}{2} \log|2\sqrt{x^2 + x + 1} - 2x - 1|, x \in (-\infty, -1)$ nebo $x \in (-1, +\infty),$
3. $3\sqrt[3]{x} - 6\sqrt[6]{x} + \log x + 6\frac{1}{\sqrt[6]{x}} - 3\frac{1}{\sqrt[3]{x}} + 2\frac{1}{\sqrt{x}}, x \in (0, +\infty),$
4. $-2 \arctg \sqrt{\frac{3-x}{x-1}}, x \in (1, 3),$
5. $\frac{2}{3}(x+1)^{\frac{3}{2}} - \frac{3}{4}(x+1)^{\frac{4}{3}} + \frac{6}{7}(x+1)^{\frac{7}{6}} - (x+1) + \frac{6}{5}(x+1)^{\frac{5}{6}} - \frac{3}{2}(x+1)^{\frac{2}{3}}, x \in (-1, +\infty),$
6. $\frac{-2}{\sqrt{x^2+2x+2-x}} - \log(\sqrt{x^2+2x+2} - x - 1), x \in \mathbb{R},$
7. $\frac{6}{7}(x+1)^{\frac{7}{6}} + \frac{6}{5}(x+1)^{\frac{5}{6}} - \frac{3}{2}(x+1)^{\frac{2}{3}} + 2\sqrt{x+1} - 3\sqrt[3]{x+1} + 6\sqrt[6]{x+1} - 6 \log(\sqrt[6]{x+1} + 1), x \in (-1, 0)$ nebo $x \in (0, +\infty)$
8. $-\log\left|1 - \sqrt[3]{\frac{x+1}{x-1}}\right| + \frac{1}{2} \log\left(\sqrt[3]{\left(\frac{x+1}{x-1}\right)^2} + \sqrt[3]{\frac{x+1}{x-1}} + 1\right) - \sqrt{3} \arctg\left(\frac{2}{\sqrt{3}} \sqrt[3]{\frac{x+1}{x-1}} + \frac{1}{\sqrt{3}}\right), x \in (-\infty, -1)$ nebo $x \in (-1, 1)$ nebo $x \in (1, +\infty),$
9. $\log\left|\frac{\sqrt{1-x}-\sqrt{1+x}}{\sqrt{1-x}+\sqrt{1+x}}\right| + 2 \arctg \sqrt{\frac{1-x}{1+x}}, x \in (-1, 0)$ nebo $x \in (0, 1)$
10. $\log \frac{|t^2-1|}{\sqrt{t^4+t^2+1}} - \sqrt{3} \arctg \frac{2t+1}{\sqrt{3}} + \sqrt{3} \arctg \frac{2t-1}{\sqrt{3}},$ kde $t = \sqrt[3]{\frac{1-x}{1+x}}, x \in (-\infty, -1)$ nebo $x \in (-1, 0)$ nebo $x \in (0, +\infty),$
11. $\frac{1}{4}(2x-3)\sqrt{x^2+x+1} + \frac{1}{8} \log(2\sqrt{x^2+x+1} - 2x - 1), x \in \mathbb{R}$
12. $\frac{\operatorname{sgn} x}{2} \left(x(x-1)\sqrt{\frac{x-2}{x}} + \log\left|\sqrt{\frac{x-2}{x}} - 1\right| - \log\left(\sqrt{\frac{x-2}{x}} + 1\right)\right)$ nebo $\frac{1}{2}(x-1)\sqrt{x^2-2x} + \frac{1}{2} \log|\sqrt{x^2-2x} - x + 1|,$
 $x \in (-\infty, 0)$ nebo $x \in (2, +\infty),$
13. $\operatorname{sgn}(x-1 + \sqrt{2}) \cdot \left(\frac{1}{2}(x-1)(x-1 + \sqrt{2})\sqrt{\frac{x-1-\sqrt{2}}{x-1+\sqrt{2}}} + \log\left|\sqrt{\frac{x-1-\sqrt{2}}{x-1+\sqrt{2}}} - 1\right| - \log\left(\sqrt{\frac{x-1-\sqrt{2}}{x-1+\sqrt{2}}} + 1\right)\right)$
nebo $\frac{1}{2}(x-1)\sqrt{x^2-2x-1} + \log|\sqrt{x^2-2x-1} - x + 1|, x \in (-\infty, 1 - \sqrt{2})$ nebo $x \in (1 + \sqrt{2}, +\infty)$
14. $\frac{\sqrt{2}}{8} \arctg\left(\sqrt{2}\sqrt{\frac{x+2}{2-x}} - 1\right) + \frac{\sqrt{2}}{8} \arctg\left(\sqrt{2}\sqrt{\frac{x+2}{2-x}} + 1\right), x \in (-2, 2)$
15. $-\frac{1}{4}x\sqrt{1-x^2} - \frac{1}{2} \arctg \sqrt{\frac{1-x}{1+x}}, x \in (-1, 1)$
16. $\log(t + \sqrt{2} - 1) - \log(t + \sqrt{2} + 1) - 2 \arctg t,$ kde $t = \sqrt{\frac{-1+\sqrt{2-x}}{x+1+\sqrt{2}}}$ pro $x \in (-1 - \sqrt{2}, -1 + \sqrt{2}),$
nebo $-\log(1-t) - 2 \arctg t,$ kde $t = \frac{\sqrt{1-2x-x^2-1}}{x}$ pro $x \in (-1 - \sqrt{2}, 0)$ a $x \in (0, -1 + \sqrt{2}),$ lze slepit v 0
17. $\frac{1}{2}x^2 - \frac{1}{2}x\sqrt{x^2-1} + \frac{1}{2} \log(x + \sqrt{x^2-1}), x \in (1, +\infty)$
18. $\frac{1}{2}x + \sqrt{x} - \frac{1}{2}\sqrt{x(x+1)} - \frac{1}{2} \log(\sqrt{x} + \sqrt{x+1}), x \in (0, +\infty)$

2. URČITÉ INTEGRÁLY

1. $\int_0^1 (x+2)^5 dx,$
2. $\int_0^\pi \sin(x+2) \cos x dx,$
3. $\int_1^2 \frac{x}{x+a}, a \geq 0,$
4. $\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x}{x^4+1} dx,$
5. $\int_0^1 \frac{x^2}{(x+2)^2(x+4)^2} dx,$
6. $\int_{-\infty}^0 \frac{e^x}{e^x+1} dx,$
7. $\int_3^7 \frac{1}{\sqrt{x-3}} dx,$
8. $\int_2^{+\infty} \frac{1}{x^2-1} dx,$
9. $\int_0^{4\pi} \frac{1}{2+\sin x} dx,$
10. $\int_{-1}^1 \frac{x\sqrt{x+1}}{x+1+\sqrt{x+1}} dx,$
11. $\int_0^{+\infty} \frac{1}{1+e^{x/2}+e^{x/3}+e^{x/6}} dx.$

Výsledky:

1. $\frac{665}{6},$
2. $\frac{\pi}{2} \sin 2,$
3. $1 + a \log \frac{1+a}{2+a},$
4. $0,$
5. $\frac{11}{30} + 2 \log \frac{5}{6},$
6. $\log 2,$
7. $4,$
8. $\frac{1}{2} \log 3,$
9. $\frac{4}{3} \pi \sqrt{3},$
10. $\frac{4}{3} \sqrt{2} - 2,$
11. $-\frac{3}{4} \pi + \frac{9}{2} \log 2.$

3. VÍCEROZMĚRNÉ INTEGRÁLY

1. $\int_M x^2 + y^2 \, dx \, dy$, M je trojúhelník s vrcholy $[0, 0]$, $[1, 0]$, $[0, 2]$;
2. $\int_M e^{-x-y} \, dx \, dy$, $M = \{[x, y] \in \mathbb{R}^2; 0 \leq x \leq y\}$;
3. $\int_M x(y+1) \, dx \, dy$, M je jednotkový kruh;
4. $\int_M \sin(x+2y) \, dx \, dy$, $M = \langle -\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2} \rangle \times \langle 0, \frac{\pi}{2} \rangle$;
5. $\int_M xy \, dx \, dy$, M je čtvrtina jednotkového kruhu ležící v prvním kvadrantu;
6. $\int_M xyz^2 \, dx \, dy \, dz$, $M = \langle 0, 2 \rangle \times \langle 0, 2 \rangle \times \langle -1, 1 \rangle$;
7. $\int_M 2x^2y \, dx \, dy$, M je čtyřúhelník s vrcholy $[0, 0]$, $[0, 2]$, $[1, 1]$, $[1, 3]$;
8. $\int_M ye^{-x} \, dx \, dy$, $M = \{[x, y] \in \mathbb{R}^2; x \geq 0, |x-y| \leq 1\}$;
9. $\int_M (x^2y + xy^2) \, dx \, dy$, M je trojúhelník s vrcholy $[0, 0]$, $[2, 1]$, $[1, 2]$;
10. $\int_M \frac{y^2\sqrt{x}}{1+x^4} \, dx \, dy$, M je plocha ohraničená parabolou $y^2 = x$.

Výsledky:

1. $\frac{5}{6}$,   2. $\frac{1}{2}$,   3. 0,   4. 2,   5. $\frac{1}{8}$,   6. $\frac{8}{3}$,   7. $\frac{7}{3}$,   8. 2,   9. $\frac{39}{10}$,   10. $\frac{1}{6}\pi\sqrt{2}$.

4. VEKTOROVÉ PROSTORY

1. Ověřte, že následující množiny spolu s kanonicky definovanými operacemi tvoří vektorové prostory:

$\mathbb{R}^2$, $\mathbb{R}^n$, $C(\mathbb{R})$, $C((0, 1))$, $M(3 \times 2)$, polynomy.

2. Které z následujících podmnožin tvoří vektorové podprostory?

- a) $W_1 = \{(r, 2r, -r); r \in \mathbb{R}\} \subset \mathbb{R}^3$, b) $W_2 = \{(r + s, 2s - r, r + 2s); r, s \in \mathbb{R}\} \subset \mathbb{R}^3$,
 c) $\{(s + t, 2s - t + 2, t + s); s, t \in \mathbb{R}\} \subset \mathbb{R}^3$, d) $\{(rs + s, 2s, r, s); r, s \in \mathbb{R}\} \subset \mathbb{R}^4$, e) $W_1 \cap W_2$, f) $W_1 \cup W_2$,
 g) {polynomy stupně 2} $\subset \mathcal{P}$, h) $\mathcal{P}_2 = \{\text{polynomy stupně nejvýše 2}\} \subset \mathcal{P}$, i) $\{ax^3 + x + b; a, b \in \mathbb{R}\} \subset \mathcal{P}_3$,
 j) $\{p \in \mathcal{P}; p(0) = 1\} \subset \mathcal{P}$, k) $\{p \in \mathcal{P}; p(0) = 0\} \subset \mathcal{P}$, l) $\{p \in \mathcal{P}; p'(0) = 0\} \subset \mathcal{P}$,
 m) $\{p \in \mathcal{P}; 2p(0) - 3p(1) = 0\} \subset \mathcal{P}$, n) $\{p \in \mathcal{P}; p(1) - 3p(2) = 1\} \subset \mathcal{P}$,
 o) $\{f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}; f'(0) + 3f''(1) = 0\} \subset C(\mathbb{R})$,
 p) $\{A \in M(n \times n); A \text{ regulární}\} \subset M(n \times n)$, q) $\{A \in M(n \times n); A \text{ horní trojúhelníková}\} \subset M(n \times n)$,
 r) $\{A \in M(n \times n); \det A = 0\} \subset M(n \times n)$, s) $\{A \in M(n \times n); \text{součet prvků na diagonále } A \text{ je } 0\} \subset M(n \times n)$.

3. Zjistěte, zda jsou následující vektory lineárně nezávislé:

- a) $(1, 1, 0), (2, 1, 1), (3, 1, 2) \in \mathbb{R}^3$, b) $(1, 0, -1, 1), (2, 1, 0, 1), (1, 0, 0, -1), (2, 1, 1, 1) \in \mathbb{R}^4$,
 c) $x^2 + x + 1, x + 1, x - 3 \in \mathcal{P}_2$, d) $3x^2 + 2x + 1, x^2 + x + 3, x^2 - 2x + 1 \in \mathcal{P}_2$, e) $x^3 + x + 1, x^3 + 2x, x^3 + x + 2 \in \mathcal{P}_3$,
 f) $\sin x, x \sin x, x^2 \sin x \in C(\mathbb{R})$, g) $\sin x, \cos x, \sin 2x \in C(\mathbb{R})$, h) $\sin^2 x, \cos^2 x, \sin x \cos x \in C(\mathbb{R})$.

4. Určete dimenzi a nalezněte nějakou bázi následujících podprostorů:

- a) $\text{lin}\{(1, 1, 1), (1, 2, 2), (10, 11, 11)\} \subset \mathbb{R}^3$,
 b) $\text{lin}\{(1, 1, 1, 2, 2), (-1, -2, -2, -2, 2), (19, 1, 1, 1, 1), (-1, -3, -3, -2, 6)\} \subset \mathbb{R}^5$,
 c) $\text{lin}\{x + 7, x^2 - x - 1, x^2 + 3, x - 5\} \subset C(\mathbb{R})$, d) $\text{lin}\{\sin x, \cos x, \sin 2x, \cos 2x\} \subset C(\mathbb{R})$,
 e) $M(2 \times 3)$, f) $\{A \in M(3 \times 3); A^T = A\}$, g) $\{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3; x + y - 2z = 0\}$, h) $\{f \in C^3(\mathbb{R}); f''' = 0\}$,
 i) $\mathbb{C}^2$ jako vektorový prostor nad $\mathbb{R}$.

Výsledky:

2. a) ano, b) ano, c) ne, d) ne, e) ano, f) ne, g) ne, h) ano, i) ne,
 j) ne, k) ano, l) ano, m) ano, n) ne, o) ano, p) ne, q) ano, r) ne, s) ano.
 3. a) ne, b) ano, c) ano, d) ano, e) ano, f) ano, g) ano, h) ano.
 4. a) 2, např. $\{(1, 1, 1), (0, 1, 1)\}$ nebo $\{(1, 1, 1), (1, 1, 2)\}$, b) 3, $\{(1, 1, 1, 2, 2), (-1, -2, -2, -2, 2), (19, 1, 1, 1, 1)\}$,
 c) 3, $\{1, x, x^2\}$, d) 4, e) 6, f) 6, g) 2, $\{(1, -1, 0), (1, 1, 1)\}$, h) 3, $\{1, x, x^2\}$,
 i) 4, $\{(1, 0), (i, 0), (0, 1), (0, i)\}$.

5. LINEÁRNÍ ZOBRAZENÍ

Zjistěte, zda L je lineární zobrazení. Pokud ano, určete $\ker L$ a $\text{Im } L$.

1. $L: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2, L(u, v, w) = (u + v, v + 2w)$;
 2. $L: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^4, L(u, v, w) = (u, u - w, u + v, v)$;
 3. $L: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3, L(u, v, w) = (u^2, u + v, 0)$;
 4. $L: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3, L(u, v, w) = (0, 0, 0)$;
 5. $L: \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^2, L(u, v, w, z) = (u, u)$;
 6. $L: C(\mathbb{R}) \rightarrow C(\mathbb{R}), L(f)(x) = f(x + 1) - f(x)$;
 7. $L: C(\mathbb{R}) \rightarrow C(\mathbb{R}), L(f)(x) = \int_0^x f(t) dt$;
 8. $L: C(\mathbb{R}) \rightarrow C(\mathbb{R}), L(f)(x) = f(x^2)$;
 9. $L: C^1(\mathbb{R}) \rightarrow C(\mathbb{R}), L(f)(x) = f'(x)$;
 10. $L: C^1(\mathbb{R}) \rightarrow \mathbb{R}^2, L(f) = (f(0), f'(1))$;
 11. $L: \mathcal{P}_2 \rightarrow \mathcal{P}_3, L(p)(x) = p(x) + x^2$;
 12. $L: \mathcal{P}_2 \rightarrow \mathcal{P}_3, L(p)(x) = (x + 1)p(x)$

Výsledky:

1. $\{(2w, -2w, w); w \in \mathbb{R}\}, \mathbb{R}^2$, 2. $\{(0, 0, 0)\}, \{(a, c, a + b, b); a, b, c \in \mathbb{R}\}$, 3. ne, 4. $\mathbb{R}^3, \{(0, 0, 0)\}$,
 5. $\{(0, v, w, z); v, w, z \in \mathbb{R}\}, \{(a, a); a \in \mathbb{R}\}$, 6. $\{f \in C(\mathbb{R}); f \text{ je 1-periodická}\}, C(\mathbb{R})$,
 7. $\{f \equiv 0\}, \{g \in C^1(\mathbb{R}); g(0) = 0\}$, 8. $\{f \upharpoonright_{(0, +\infty)} \equiv 0\}, \{g \in C(\mathbb{R}); g \text{ je sudá}\}$,
 9. $\{f \in C^1(\mathbb{R}); f \text{ je konstantní}\}, C(\mathbb{R})$, 10. $\{f \in C^1(\mathbb{R}); f(0) = f'(1) = 0\}, \mathbb{R}^2$, 11. ne, 12. $\{p \equiv 0\},$
 $\{q \in \mathcal{P}_3; q(-1) = 0\}$

6. KVADRATICKÉ FORMY

Určete definitnost následujících matic:

$$\begin{array}{l}
 \mathbf{1.} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{2.} \begin{pmatrix} -1 & -1 & -1 \\ -1 & -1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{3.} \begin{pmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 2 \\ 1 & 2 & 5 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{4.} \begin{pmatrix} 6 & 0 & 3 \\ 0 & 3 & 3 \\ 3 & 3 & 5 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{5.} \begin{pmatrix} 7 & 0 & 4 & 2 \\ 0 & 3 & 3 & 2 \\ 4 & 3 & 6 & 3 \\ 2 & 2 & 3 & 2 \end{pmatrix} \\
 \mathbf{6.} \begin{pmatrix} 2 & -3 & 1 & -1 \\ -3 & 8 & 3 & 0 \\ 1 & 3 & 5 & -2 \\ -1 & 0 & -2 & 1 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{7.} \begin{pmatrix} -2 & 1 & 1 & -1 \\ 1 & -7 & 1 & -2 \\ 1 & 1 & -10 & 0 \\ -1 & -2 & 0 & -2 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{8.} \begin{pmatrix} 3 & 4 & 4 & 3 \\ 4 & 6 & 5 & 6 \\ 4 & 5 & 6 & 2 \\ 3 & 6 & 2 & 11 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{9.} \begin{pmatrix} -3 & -4 & 4 & -3 \\ -4 & -6 & 5 & -6 \\ 4 & 5 & -6 & 2 \\ -3 & -6 & 2 & -11 \end{pmatrix}.
 \end{array}$$

V závislosti na parametru $a \in \mathbb{R}$ určete definitnost následujících matic:

$$\mathbf{10.} \begin{pmatrix} 337 & 338 & 400 & 398 \\ 338 & 415 & 371 & 399 \\ 400 & 371 & 333 & 343 \\ 398 & 399 & 343 & a \end{pmatrix}, \quad \mathbf{11.} \begin{pmatrix} 3 & 3 & 1 & 2 \\ 3 & 4 & 2 & -1 \\ 1 & 2 & 3 & a \\ 2 & -1 & a & 13 \end{pmatrix}.$$

Výsledky: 1. ID, 2. ID, 3. PSD, 4. PD, 5. PD, 6. ID, 7. ND, 8. PSD, 9. NSD, 10. vždy ID, 11. PD pro $a \in (-\frac{7}{3} - \frac{2}{3}\sqrt{10}, -\frac{7}{3} + \frac{2}{3}\sqrt{10})$, ID pro $a \in (-\infty, -\frac{7}{3} - \frac{2}{3}\sqrt{10}) \cup (-\frac{7}{3} + \frac{2}{3}\sqrt{10}, +\infty)$, PSD pro $a = -\frac{7}{3} \pm \frac{2}{3}\sqrt{10}$.

7. VLASTNÍ ČÍSLA

Najděte vlastní čísla a jim příslušné vlastní vektory pro následující matice:

$$\begin{array}{l}
 \mathbf{1.} \begin{pmatrix} 3 & -1 \\ 2 & 0 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{2.} \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 2 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{3.} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -1 & 1 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{4.} \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ -2 & 5 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{5.} \begin{pmatrix} 0 & a \\ a & 0 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{6.} \begin{pmatrix} -2 & 1 & 2 \\ -4 & 3 & 2 \\ -5 & 1 & 5 \end{pmatrix} \\
 \mathbf{7.} \begin{pmatrix} 5 & 0 & -2 \\ 2 & 3 & -2 \\ 4 & 0 & -1 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{8.} \begin{pmatrix} 8 & -1 & -3 \\ 8 & 1 & -4 \\ 7 & -1 & -2 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{9.} \begin{pmatrix} 3 & -1 & -1 \\ 6 & -2 & -2 \\ 3 & -1 & -1 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{10.} \begin{pmatrix} 2 & 0 & -1 \\ 5 & -1 & -2 \\ 1 & 1 & -1 \end{pmatrix}, \\
 \mathbf{11.} \begin{pmatrix} -2 & 0 & -2 & 3 \\ -2 & 1 & -1 & 2 \\ -2 & 0 & 0 & 2 \\ -5 & 0 & -3 & 6 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{12.} \begin{pmatrix} -23 & 21 & 3 & -17 \\ -40 & 35 & 4 & -31 \\ 58 & -50 & -5 & 47 \\ -8 & 6 & 0 & -7 \end{pmatrix}.
 \end{array}$$

Výsledky (vlastní číslo, násobnost, vlastní vektory):

1. $(1, 1, \{[t, 2t]; t \in \mathbb{C} \setminus \{0\}\})$, $(2, 1, \{[t, t]; t \in \mathbb{C} \setminus \{0\}\})$, 2. $(4, 1, \{[t, t]; t \in \mathbb{C} \setminus \{0\}\})$, $(-1, 1, \{[3t, -2t]; t \in \mathbb{C} \setminus \{0\}\})$, 3. $(1+i, 1, \{[t, ti]; t \in \mathbb{C} \setminus \{0\}\})$, $(1-i, 1, \{[t, -ti]; t \in \mathbb{C} \setminus \{0\}\})$, 4. $(3, 2, \{[t, t]; t \in \mathbb{C} \setminus \{0\}\})$, 5. pro $a \neq 0$: $(a, 1, \{[t, -t]; t \in \mathbb{C} \setminus \{0\}\})$, $(-a, 1, \{[t, t]; t \in \mathbb{C} \setminus \{0\}\})$, pro $a = 0$: $(0, 2, \{[s, t]; [s, t] \in \mathbb{C}^2 \setminus \{[0, 0]\}\})$, 6. $(1, 1, \{[t, t, t]; t \in \mathbb{C} \setminus \{0\}\})$, $(2, 1, \{[t, 2t, t]; t \in \mathbb{C} \setminus \{0\}\})$, $(3, 1, \{[t, t, 2t]; t \in \mathbb{C} \setminus \{0\}\})$, 7. $(1, 1, \{[t, t, 2t]; t \in \mathbb{C} \setminus \{0\}\})$, $(3, 2, \{[t, s, t]; [s, t] \in \mathbb{C}^2 \setminus \{[0, 0]\}\})$, 8. $(1, 1, \{[t, t, 2t]; t \in \mathbb{C} \setminus \{0\}\})$, $(3, 2, \{[t, 2t, t]; t \in \mathbb{C} \setminus \{0\}\})$, 9. $(0, 3, \{[t, 3t-s, s]; [s, t] \in \mathbb{C}^2 \setminus \{[0, 0]\}\})$, 10. $(0, 3, \{[t, t, 2t]; t \in \mathbb{C} \setminus \{0\}\})$, 11. $(2, 1, \{[t, t, t, 2t]; t \in \mathbb{C} \setminus \{0\}\})$, $(1, 3, \{[s, t, 0, s]; [s, t] \in \mathbb{C}^2 \setminus \{[0, 0]\}\})$, 12. $(i, 2, \{[3t - (7+i)s, 4t, (-5+i)t - (8+10i)s, 8s]; [s, t] \in \mathbb{C}^2 \setminus \{[0, 0]\}\})$, $(-i, 2, \{[3t + (-7+i)s, 4t, -(5+i)t + (-8+10i)s, 8s]; [s, t] \in \mathbb{C}^2 \setminus \{[0, 0]\}\})$.

8. TAYLORŮV POLYNOM

1. Nalezněte Taylorovy polynomy řádu k v bodě a pro následující funkce:

- a) $\arctg, k = 3, a = 1$
- b) $\operatorname{tg}, k = 3, a = \frac{\pi}{4}$
- c) $\exp, k = 5, a = 2$

2. Nalezněte Taylorovy polynomy řádu k v bodě 0 (pokud není řečeno jinak) pro následující funkce:

- a) $\sin \cdot \cos, k = 4$
- b) $\operatorname{tg}, k = 5$
- c) $e^{x^2}, k = 6$
- d) $\cos(x^3 - 1), k = 3$, v bodě 1
- e) $x^7 \sin(x^2), k = 10$
- f) $\cos(\sin x), k = 5$
- g) $\sin(\sin x), k = 6$
- h) $\sin(1 - \cos x), k = 4$
- i) $\log(\cos x), k = 6$

3. Spočtěte limity:

- a) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x \sin x - x(1+x)}{x^3}$
- b) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos x - e^{-\frac{x^2}{2}}}{x^4}$
- c) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x} - \frac{1}{\sin x}$
- d) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{2 \sin(\sin x) - \sin(2x) \sqrt[3]{1+x^2}}{x^5}$
- e) $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\sqrt[6]{x^6 + x^5} - \sqrt[6]{x^6 - x^5} \right)$
- f) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x} \left(\frac{1}{x} - \operatorname{cotg} x \right)$
- g) $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\left(x^3 - x^2 + \frac{x}{2} \right) e^{\frac{1}{x}} - \sqrt{x^6 + 1} \right)$
- h) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin(\cos(\sin x) - 1) + \frac{1}{2}x^2}{x^2 \sin^2 x}$

4. Najděte $n \in \mathbb{N}$ tak, aby příslušná limita byla konečná a různá od 0 a spočtěte tuto limitu:

- a) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1+x)^x - 1}{x^n}$
- b) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e - (1+x)^{\frac{1}{x}}}{x^n}$
- c) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos x - \cos(\operatorname{tg} x)}{x^n}$
- d) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg}(\sin x) - \sin(\operatorname{tg} x)}{x^n}$

Výsledky:

1. a) $\frac{1}{4}\pi + \frac{1}{2}(x-1) - \frac{1}{4}(x-1)^2 + \frac{1}{12}(x-1)^3$ b) $1 + 2(x - \frac{\pi}{4}) + 2(x - \frac{\pi}{4})^2 + \frac{8}{3}(x - \frac{\pi}{4})^3$
- c) $e^2 + e^2(x-2) + \frac{1}{2}e^2(x-2)^2 + \frac{1}{6}e^2(x-2)^3 + \frac{1}{24}e^2(x-2)^4 + \frac{1}{120}e^2(x-2)^5$
2. a) $x - \frac{2}{3}x^3$ b) $x + \frac{1}{3}x^3 + \frac{2}{15}x^5$ c) $1 + x^2 + \frac{1}{2}x^4 + \frac{1}{6}x^6$ d) $1 - \frac{9}{2}(x-1)^2 - 9(x-1)^3$
- e) x^9 f) $1 - \frac{1}{2}x^2 + \frac{5}{24}x^4$ g) $x - \frac{1}{3}x^3 + \frac{1}{10}x^5$ h) $\frac{1}{2}x^2 - \frac{1}{24}x^4$ i) $-\frac{1}{2}x^2 - \frac{1}{12}x^4 - \frac{1}{45}x^6$
3. a) $\frac{1}{3}$ b) $-\frac{1}{12}$ c) 0   d) $\frac{3}{5}$ e) $\frac{1}{3}$ f) $\frac{1}{3}$ g) $\frac{1}{6}$ h) $\frac{5}{24}$
4. a) 1 ($n = 2$)   b) $\frac{e}{2}$ ($n = 1$)   c) $\frac{1}{3}$ ($n = 4$)   d) $\frac{1}{30}$ ($n = 7$)

9. LOKÁLNÍ EXTRÉMY FUNKCÍ VÍCE PROMĚNNÝCH

Nalezněte lokální extrémy následujících funkcí:

1. $x^4 + y^4 - x^2 - 2xy - y^2$,
2. $xy + \frac{50}{x} + \frac{20}{y}$,
3. $(1 + e^y) \cos x - ye^y$,
4. $x^3 + y^3 + z^3 - 3xy - 3xz - 3yz$,
5. $e^{2x+3y}(8x^2 - 6xy + 3y^2)$,
6. $x^2 + y^2 + x - 2xy$,
7. $(x - 2y)e^{xy}$,
8. $x^2 + xy + y^2 - 4 \log x - 10 \log y$,
9. $(x^2 - xy - z^2)e^{xy}$,
10. $x + y + 4 \sin x \sin y$,
11. $(x^2 + y^2)e^{-(x^2+y^2)}$,
12. $x^3 + y^2 + 12xy$,
13. $x^4 + y^4 - x^2 - y^2 - 2xy$

Výsledky:

1. $[-1, -1]$ a $[1, 1]$ ostrá lokální minima, $[0, 0]$ sedlový bod,
2. $[5, 2]$ ostré lokální minimum,
3. $[2k\pi, 0]$ ostré lokální maximum, $[(2k + 1)\pi, -2]$ sedlový bod, $k \in \mathbb{Z}$,
4. $[0, 0, 0]$ sedlový bod, $[2, 2, 2]$ ostré lokální minimum,
5. $[0, 0]$ ostré lokální minimum, $[-\frac{1}{4}, -\frac{1}{2}]$ sedlový bod,
6. nemá kritické body,
7. $[-1, \frac{1}{2}]$ a $[1, -\frac{1}{2}]$ sedlové body,
8. $[1, 2]$ ostré lokální minimum,
9. $[0, 0, 0]$ a $[-\frac{1}{2}, -\frac{3}{2}, 0]$ sedlové body,
10. $[\frac{7}{12}\pi + l\pi + k\frac{\pi}{2}, \frac{7}{12}\pi + l\pi - k\frac{\pi}{2}]$ ostré lokální maximum pro k sudé, sedlový bod pro k liché, $[\frac{11}{12}\pi + l\pi + k\frac{\pi}{2}, \frac{11}{12}\pi + l\pi - k\frac{\pi}{2}]$ ostré lokální minimum pro k liché, sedlový bod pro k sudé,
11. $[0, 0]$ ostré lokální minimum, $[x, y]$ splňující $x^2 + y^2 = 1$ lokální maximum
12. $[24, -144]$ ostré lokální minimum, $[0, 0]$ sedlový bod,
13. $[-1, -1]$ a $[1, 1]$ ostrá lokální minima, $[0, 0]$ sedlový bod